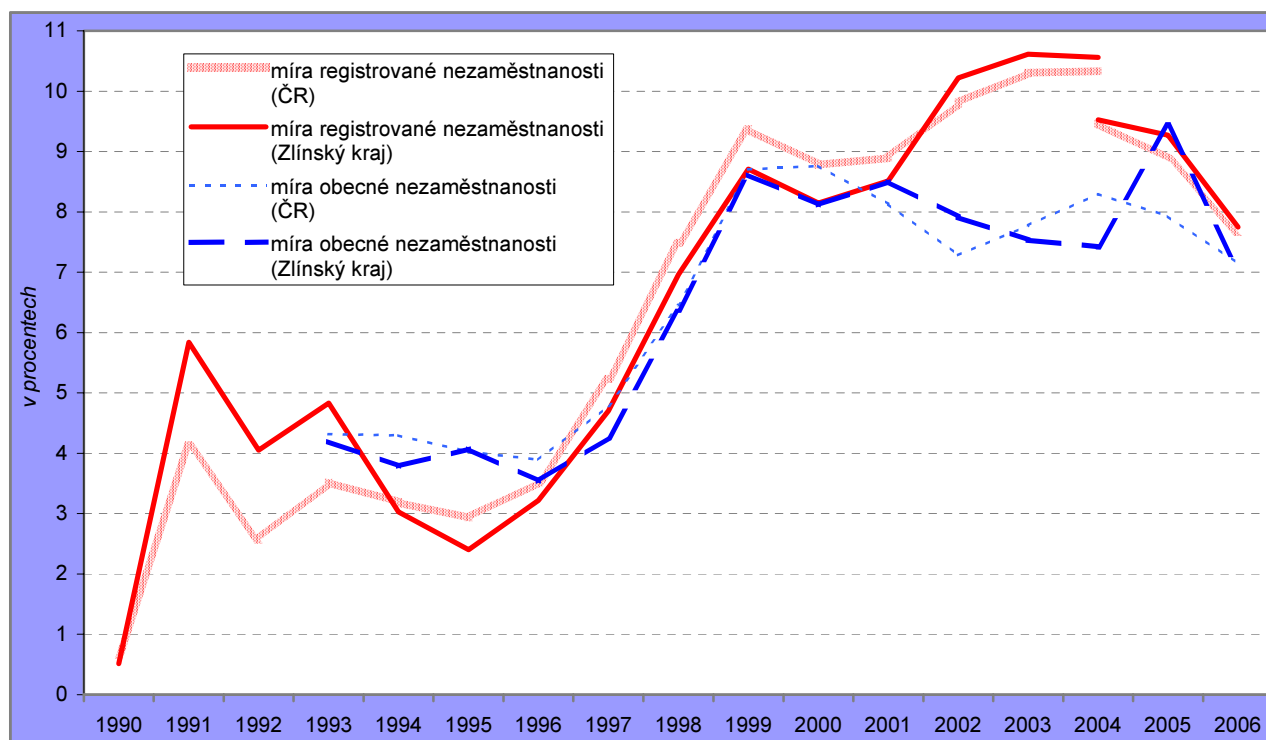

1. Vývoj nezaměstnanosti ve Zlínském kraji

Zlínský kraj patří dlouhodobě k regionům České republiky s průměrnou nezaměstnaností. Vznikl k 1. 1. 2000 na základě ústavního zákona o vytvoření vyšších územněsprávních celků sloučením okresů Zlín, Kroměříž a Uherské Hradiště z kraje Jihomoravského a okresu Vsetín, který býval začleněn do kraje Severomoravského. Data za nezaměstnanost byla na současnou územní strukturu přepočtena, i když kraj v letech 1990 až 1999 ještě fakticky neexistoval.

Graf 1 Obecná a registrovaná míra nezaměstnanosti ve Zlínském kraji a v ČR

Pomineme-li počáteční rok 1990, pak nejnižší **míra registrované nezaměstnanosti v kraji** a zároveň v celé republice byla zaznamenána v roce 1995, kdy klesla pod hranici 3 %. Následoval její prudký nárůst až k 11 % hranici, které téměř dosáhla v roce 2003. Jediným rokem, kdy byl nárůst míry registrované nezaměstnanosti v tomto období přerušen mírným poklesem, byl rok 2000. Během posledních tří let se podle nové metodiky platné od 1. 7. 2004 v kraji i republikově její hodnota snížila o 1,8 procentního bodu. K 31. 12. 2006 uvedly statistiky úřadu práce 7,75 % míru nezaměstnanosti ve Zlínském kraji a 7,67 % v ČR.

Tab.1 Míry nezaměstnanosti ve Zlínském kraji a v ČR v %

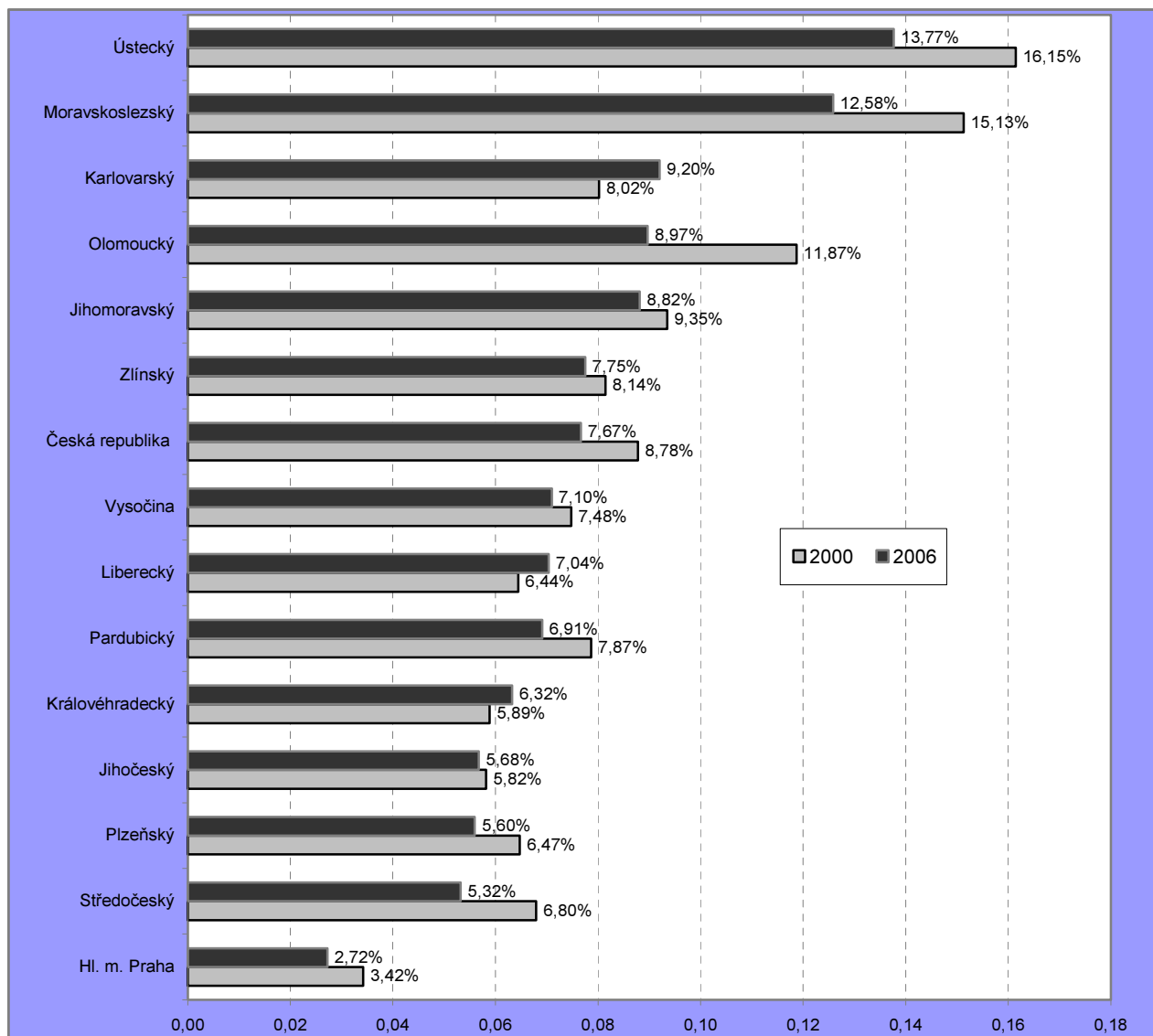
	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
míra registrované nezaměstnanosti (Zlínský kraj) ¹⁾	0,52	5,84	4,06	4,83	3,03	2,40	3,22	4,71	6,96	8,71	8,14	8,51	10,22	10,61	9,53	9,27	7,75
míra registrované nezaměstnanosti (ČR) ¹⁾	0,66	4,13	2,57	3,52	3,19	2,93	3,52	5,23	7,48	9,37	8,78	8,90	9,81	10,31	9,47	8,88	7,67
míra obecné nezaměstnanosti (Zlínský kraj)	.	.	.	4,20	3,79	4,07	3,54	4,26	6,37	8,61	8,12	8,50	7,91	7,53	7,42	9,44	7,05
míra obecné nezaměstnanosti (ČR)	.	.	.	4,32	4,30	4,02	3,89	4,79	6,45	8,70	8,76	8,13	7,28	7,78	8,30	7,93	7,14

¹⁾ od 1. 7. 2004 změna metodiky - celkový počet uchazečů o zaměstnání nahrazen počtem uchazečů dosažitelných

Obecná míra nezaměstnanosti ve Zlínském kraji ani v ČR nikdy neklesla pod hranici 3 % a nejvíce se této úrovni přiblížila v roce 1996. V roce 2005 prudkým zvýšením dosáhla v kraji historicky maximální hodnoty 9,44 %, když se od republikové úrovně, kterou doposud víceméně kopírovala, odchýlila o 1,5 procentního bodu. Tento výkyv netrval dlouho, byl eliminován následujícího roku 2006.

Od roku 2000, kdy vzniklo nové územněsprávní uspořádání, klesla míra registrované nezaměstnanosti k 31. 12. 2006 ve všech krajích kromě kraje Karlovarského, Libereckého a Královéhradeckého. Největší zlepšení nastalo v kraji Olomouckém, Moravskoslezském a Ústeckém. Zlínský kraj se v krajském pořadí dostal z 10. místa na současnou 9. příčku před kraje Jihomoravský, Olomoucký, Karlovarský, Moravskoslezský a Ústecký.

Graf 2 Míra registrované nezaměstnanosti v ČR a podle krajů v roce 2000 a 2006

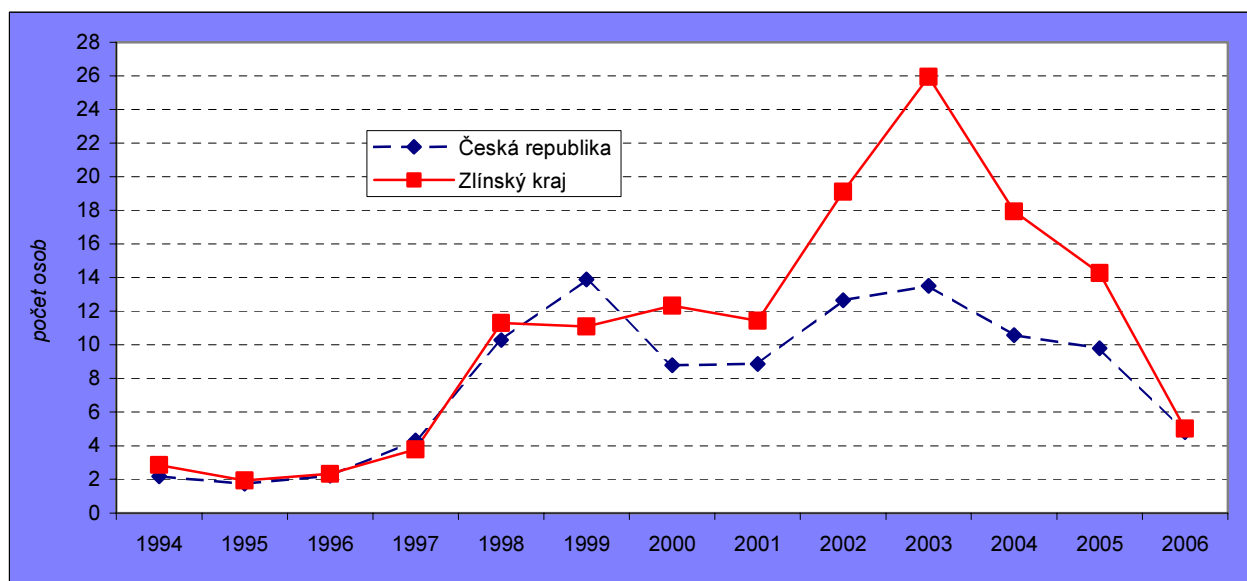
Problematiku nezaměstnanosti velmi dobře vystihují také **počty evidovaných uchazečů na jedno volné pracovní místo (VPM)**.

K 31. 12. 2006 bylo ve Zlínském kraji registrováno 5 111 volných pracovních míst, což je 2,5krát více, než předchozího roku. Může za to nejen lepší situace na trhu práce, ale zároveň i dopad výkladu nového zákona o nezaměstnanosti č. 382/2005 Sb. Podle něj zaměstnavatelé z obavy udělování pokut za neplnění povinností plynoucích ze zákona hlásili úřadům práce všechna volná pracovní místa, i ta, která by si dříve obsazovali sami.

K 31. 12. 2006 evidovaly úřady práce o 3 904 uchazečů méně než ve stejném období minulého roku a počet uchazečů na jedno volné pracovní místo se tak dostal na hodnotu 5,0 osob proti 14,3 osobám roku

předchozího a od roku 1998 představoval jednoznačně nejprůzřevnější podíl. Republikový stav byl 4,8 osob na 1 volné pracovní místo. Maximálně nepřiznivého stavu v kraji dosáhl tento podíl v roce 2003 hodnotou 25,9 osob na jedno volné pracovní místo.

Graf 3 Počet evidovaných uchazečů na 1 volné pracovní místo ve Zlínském kraji a v ČR

Ve struktuře nezaměstnanosti z hlediska **vzdělanosti** tvoří nejpočetnější skupinu uchazeči se středním odborným vzděláním s výučním listem a pak uchazeči pouze se základním vzděláním. Společně představují 81,3 % uchazečů. Nelze opomenout také velmi vysoký podíl uchazečů s bakalářským vzděláním na jedno volné pracovní místo zvláště při srovnání s vysokoškolskými.

Tab. 2 Počet uchazečů na 1 volné pracovní místo podle požadavků na vzdělání

	k 31. 12. 2005			k 31. 12. 2006			rozdíl počtu uchazečů 2006-2005	rozdíl počtu volných pracovních míst 2006-2005
	počty uchazečů	počty volných pracovních míst	uchazeči / volné místo	počty uchazečů	počty volných pracovních míst	uchazeči / volné místo		
Zlínský kraj celkem	29 505	2 067	14,3	25 601	5 111	5,0	-3 904	3 044
v tom:								
bez vzdělání a neúplné vzdělání	21	-	x	31	14	2,2	10	14
základní vzdělání	6 219	499	12,5	5 508	1 579	3,5	-711	1 080
nižší střední vzdělání	16	-	x	15	1	15,0	-1	1
nižší střední odborné	615	-	x	491	-	x	-124	-
střední odborné s výučním listem	13 564	1 134	12,0	11 504	2 577	4,5	-2 060	1 443
střední nebo střední odborné bez maturity i výučního listu	323	6	53,8	282	77	3,7	-41	71
úplné střední všeobecné	933	34	27,4	815	50	16,3	-118	16
úplné střední odborné s vyučením i maturitou	1 676	135	12,4	1 427	227	6,3	-249	92
úplné střední odborné s maturitou (bez vyučení)	4 826	183	26,4	4 353	389	11,2	-473	206
vyšší odborné vzdělání	198	4	49,5	163	26	6,3	-35	22
bakalářské vzdělání	141	2	70,5	128	2	64,0	-13	-
vysokoškolské	944	70	13,5	844	168	5,0	-100	98
doktorské	29	-	x	40	1	40,0	11	1

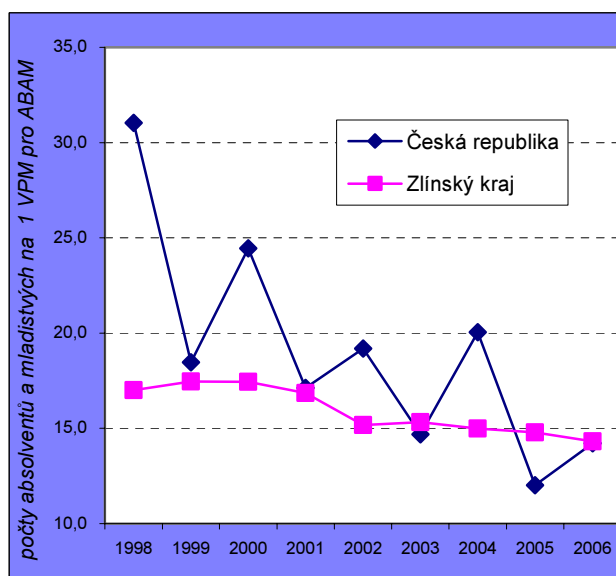
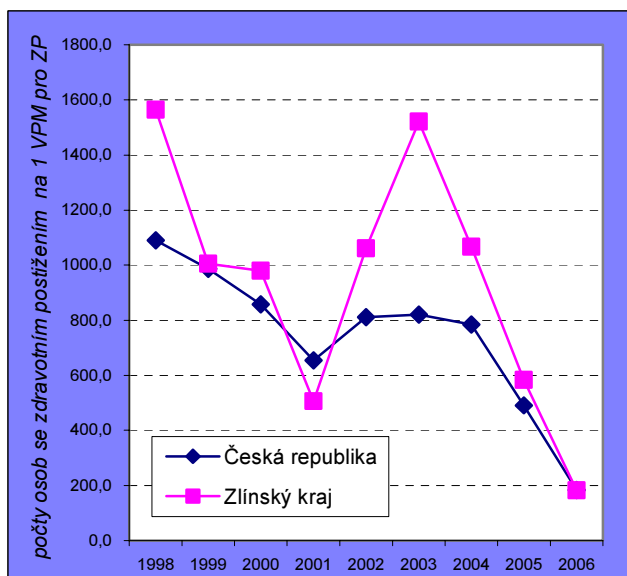
Nejpočetnějšími skupinami mezi nezaměstnanými v kraji jsou podle **věkové struktury** uchazeči v předdůchodovém věku 50 – 54 let a pak mladí lidé 20 – 24letí. Uchazeči o zaměstnání s **délkou doby registrace** v evidenci úřadů práce nad dobu 24 měsíců spolu s uchazeči registrovanými do 3 měsíců tvořili k 31. 12. 2006 více jak 50 % z celkového počtu evidovaných. Problémovou skupinou jsou také **uchazeči se zdravotním postižením (ZP)**, kterých je téměř pětina a dále **absolventi škol a mladiství (ABAM)**, za které jsou považovány fyzické osoby do 25 let věku a absolventi vysokých škol po dobu 2 let po úspěšném ukončení studia, nejdéle však do 30 let věku.

Tab. 3 Uchazeči v nejrizikovějších skupinách

	k 31. 12. 2005				k 31. 12. 2006				rozdíl počtu uchazečů celkem 2006-2005	Index počtu uchazečů celkem 2006/2005
	počty uchazečů		v %		počty uchazečů		v %			
	celkem	ženy	celkem	ženy	celkem	ženy	celkem	ženy		
Zlínský kraj celkem	29 505	15 610	100,0	100,0	25 601	14 059	100,0	100,0	-3 904	-13,2
z toho:										
20 - 24 let	4 141	1 973	14,0	12,6	3 165	1 622	12,4	11,5	-976	-23,6
50 - 54 let	4 266	2 382	14,5	15,3	3 918	2 233	15,3	15,9	-348	-8,2
v evidenci do 3 měsíců	7 634	3 272	25,9	21,0	6 639	2 962	25,9	21,1	-995	-13,0
v evidenci nad 24 měsíců	7 181	4 009	24,3	25,7	6 527	3 934	25,5	28,0	-654	-9,1
absolventi škol a mladiství	2 380	.	8,1	x	1 979	.	7,7	x	-401	-16,8
osoby se zdravotním postižením	5 090	2 619	17,3	16,8	4 982	2 578	19,5	18,3	-108	-2,1

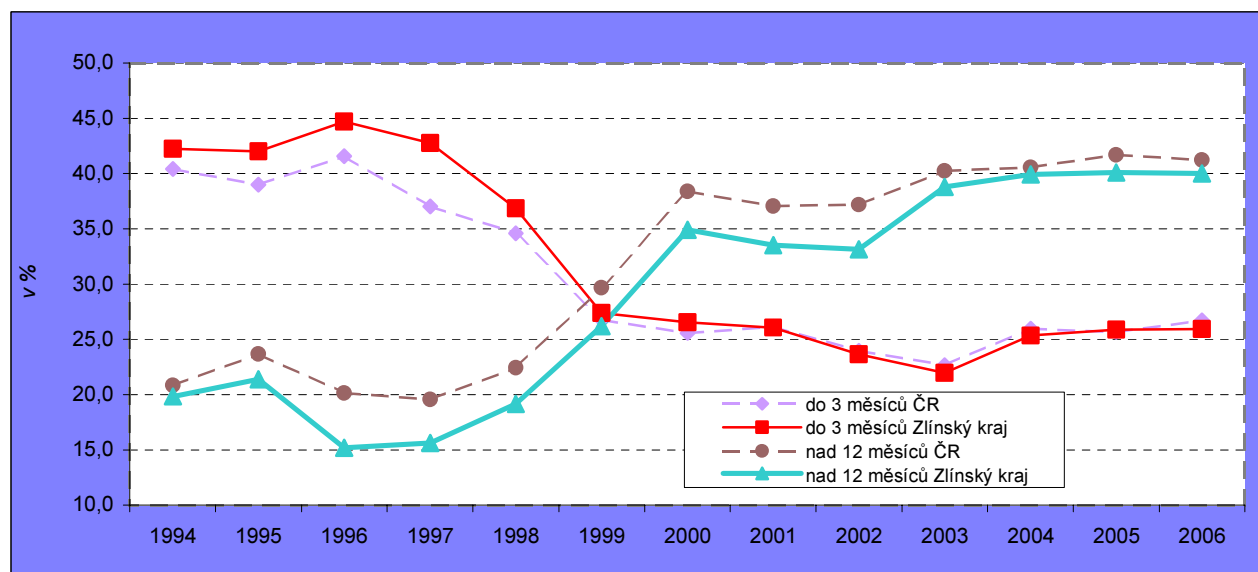
V kraji se k 31. 12. 2006 meziročně snížil počet uchazečů se zdravotním postižením (o 108 osob) i počet absolventů a mladistvých (o 401 osob). Počty volných pracovních míst se zvýšily i pro tyto rizikové skupiny nezaměstnaných, počty VPM pro absolventy škol a mladistvé až o 167 % (tj. 681 míst). Přesto na 1 volné pracovní místo pro ABAM připadá 182 absolventů a mladistvých. Na 1 volné pracovní místo pro uchazeče se zdravotním postižením pak 14 osob se zdravotním postižením.

Graf 4 Počty uchazečů na 1 VPM pro zdravotně postižené a pro absolventy škol a mladistvé

V evidenci úřadů práce zůstává krajově i republikově přibližně 40 % uchazečů déle než 12 měsíců a přibližně čtvrtina uchazečů je v ní dobu kratší než 3 měsíce. Do roku 1999 byla tato struktura uchazečů zcela odlišná. Ve Zlínském kraji například v roce 1996 počty krátkodobě evidovaných uchazečů do 3 měsíců dosahovaly 45 % a dlouhodobých uchazečů nad 12 měsíců bylo 15 %.

Graf 5 Podíly krátkodobě a dlouhodobě nezaměstnaných ve Zlínském kraji a v ČR

Z hodnot obecné míry nezaměstnanosti mužů a žen podle věkových skupin je patrná nejen vyšší nezaměstnanost u rizikových věkových skupin 20 - 24letých a 50 - 54letých ale také dlouhodobě vyšší nezaměstnanost žen ve všech věkových kategoriích.

Tab. 4 Míra obecné nezaměstnanosti podle věkových skupin ve Zlínském kraji (v %)

	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
muži	3,37	3,44	4,02	3,22	3,29	4,31	6,15	6,40	7,20	6,78	5,76	6,72	8,28	5,31
věkové skupiny:														
15 až 19 let	6,17	10,50	12,38	.	13,18	17,09	23,19	.	27,66	41,06	.	31,15	48,88	.
20 až 24 let	4,93	3,95	4,85	4,79	3,21	7,72	10,58	11,03	9,53	13,90	13,22	17,53	20,69	10,01
25 až 29 let	.	2,63	2,63	2,61	2,89	3,40	5,26	8,80	9,20	5,72	7,07	6,28	5,66	6,64
30 až 34 let	.	.	3,76	.	3,80	4,58	7,95	5,22	5,02	4,67	3,32	4,46	3,97	3,11
35 až 39 let	.	2,74	3,60	4,50	3,12	3,97	4,22	4,41	5,92	5,76	3,03	4,47	4,81	4,20
40 až 44 let	4,73	4,62	5,98	2,57	3,98	4,64	6,12	6,59	6,73	6,27	3,86	4,13	7,11	4,65
45 až 49 let	3,52	.	2,93	2,91	.	2,34	3,28	5,27	7,71	7,00	4,61	5,43	9,17	3,94
50 až 54 let	.	.	.	.	.	.	6,14	3,94	5,48	4,70	4,41	6,14	9,88	6,42
55 až 59 let	.	.	.	.	.	.	.	5,58	4,18	5,12	6,40	6,13	8,84	4,24
60 až 64 let	24,66	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
65 a více let	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
ženy	5,25	4,24	4,14	3,95	5,52	9,06	11,75	10,31	10,22	9,40	9,76	8,33	10,95	9,26
věkové skupiny:														
15 až 19 let	10,22	7,79	11,12	11,31	11,55	18,58	26,39	28,77	25,43	38,11	.	40,32	.	.
20 až 24 let	9,39	6,33	6,47	4,39	7,78	10,38	16,13	14,17	14,98	16,01	17,37	18,86	18,21	11,38
25 až 29 let	13,39	7,41	.	4,46	10,90	14,60	16,13	13,62	13,97	12,74	10,04	7,51	14,12	9,44
30 až 34 let	3,36	6,98	8,61	5,69	5,73	12,50	16,16	15,00	11,08	9,71	10,55	8,80	12,25	9,43
35 až 39 let	2,79	.	2,86	.	4,68	9,22	10,36	8,29	7,62	4,76	9,24	8,84	14,32	9,40
40 až 44 let	5,65	3,49	2,51	2,99	2,98	5,79	8,25	7,24	6,10	5,91	7,70	6,67	7,35	7,72
45 až 49 let	3,60	.	.	3,89	5,00	6,66	9,99	9,40	5,59	5,99	8,76	4,52	9,51	8,51
50 až 54 let	.	.	.	.	3,74	5,68	5,13	4,97	13,48	11,17	8,24	9,76	9,56	11,16
55 až 59 let	.	.	.	.	.	.	.	8,79	.	.	.	.	.	6,25
60 až 64 let	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
65 a více let	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.